

تبیین مؤلفه‌ها و اهداف مدیریت یادگیری مدارس در عصر رسانه‌های اجتماعی

مرتضی سمیعی زفرقندی^{۱*} کبرا عبدی نویده^۲

چکیده

هدف این پژوهش تعیین مؤلفه‌ها و اهداف مدیریت یادگیری در مدارس در عصر رسانه‌های اجتماعی بود. رویکرد پژوهش از نوع کیفی و روش پژوهش فراترکیب با استفاده از الگوی سندلوسکی وباروسو و **جامعه مورد مطالعه**، شامل کتب علمی، تحقیقات انجام شده، رساله‌ها، پایان‌نامه‌ها و مقاله‌های مرتبط با موضوع پژوهش در پایگاه‌های علمی ایرانداک، مگیران، ساینس دایرکت، گوگل اسکولار، نورمگز، علم نت و پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، مدارس مرتبط با مدیریت یادگیری مدارس در عصر رسانه‌های اجتماعی از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ (۱۲۳) مقاله بود **حجم نمونه** ۴۴ مقاله براساس اصل اشباع نظری با استفاده از روش **نمونه‌گیری** هدفمند انتخاب شدند. **ابزار** جمع‌آوری داده‌ها از طریق مرور نظام‌مند ادبیات پژوهش و چک‌لیست و در **تحلیل** داده‌ها از روش تحلیل محتوا و روش کدگذاری استفاده شد. **یافته‌ها** نشانگر آن بود اهداف مدیریت یادگیری مدارس در عصر رسانه‌های اجتماعی شامل: توجه به همه ابعاد مدیریت یادگیری، انسجام بین مدیریت یادگیری و رسانه اجتماعی، تأثیر رسانه و مدیریت یادگیری بر تحقق اهداف آموزشی بود. مؤلفه‌های مدیریت یادگیری نیز در ۲۶ طبقه، برنامه‌ریزی با رویکرد فناورانه، بسترسازی بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی، آموزش بر بستر فناوری، بهبود فرایند یاددهی یادگیری بر بستر فناوری، توسعه تعامل دانش آموزان با ارتقای عملکرد مدرسه با بهره‌گیری از رسانه‌ها، توسعه شایستگی‌ها، سازماندهی، ارتقای یادگیری، توسعه خود یادگیری، منابع آموزشی فن آورانه، خلاقیت، انتقال دانش، راهبردها، رشد اجتماعی، مشاوره، بهره‌وری، کارآفرینی، اشتغال‌پذیری، تعامل بین‌فردی، هماهنگی، نوآوری، الویت بندی، توسعه مهارت‌های فردی، هدایت قرار دارد. از این رو، مدیریت آموزش دانش آموزان در بستر اینترنت نیازمند توجه بیشتر به سیستم سازی و هدایت فرهنگی است تا نیازهای توسعه روزگار را بهتر برآورده کند.

واژگان کلیدی: مدیریت یادگیری، رسانه اجتماعی، مدارس، تکنولوژی، اهداف آموزشی

^۱ دانشجوی دکتری، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی. (نویسنده مسئول) mosamie41@gmail.com

^۲ دانشجوی دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات faribanavide@yahoo.com

مقدمه

در جامعه‌ای که شرایط اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی دائماً در حال تغییر است، مدیریت یادگیری مدرسه، به اجرای خط‌مشی و حفظ عملکرد و کارایی نوین نیازمند است. مدیریت مدرسه عبارت است از: تحقق سیاست‌های مدرسه و حفظ کارآمد و مؤثر فعالیت‌های جاری مدرسه است. (ناگارجو، ۲۰۲۲). مرور تعریف و مفهوم مدیریت و مقایسه آن با مفهوم رهبری نشان می‌دهد که مدیریت با سایر اصطلاحات مشابه، رهبری و اثربخشی همپوشانی دارد که این اصطلاح به‌عنوان مثال در بریتانیای کبیر، اروپا و آفریقا استفاده می‌شود، از سوی دیگر، اصطلاح مدیریت در ایالات متحده، کانادا و استرالیا ترجیح داده می‌شود. مفهوم رهبری در حال حاضر در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته جهان مورد توجه است. به طور اعم مدیریت به مجموعه اقدامات و وظایف مرتبط با بکارگیری بالاترین مرتبه سازمانی و اثربخشی برای استفاده از منابع درونی برای دستیابی به اهداف سازمان اطلاق می‌شود. (ناگارجو، ۲۰۲۲). منابع، تسهیلات مالی، به‌عنوان عوامل حمایتی که باعث می‌شود آموزش به‌خوبی برگزار شود. مدیریت یادگیری حتی ممکن است به‌خودی‌خود یک (منطق) در مورد مدیریت سازمان‌های آموزشی تلقی شود. در اصل، مدیریت یادگیری تماماً "به کاربرد واقعی اصول مدیریت در زمینه‌های آموزشی است. مدیریت یادگیری فرایندی برای کسب و تخصیص منابع برای دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده آموزشی است (ناگارجو، ۲۰۲۲). فرایند مدیریت یادگیری شامل پنج کارکرد اساسی است. اکثر صاحب‌نظران بر روی شش کارکرد زیر از مدیریت یادگیری اتفاق نظر داشتند: • برنامه‌ریزی • سازماندهی • هدایت • هماهنگی • کنترل • ارزشیابی. از سوی دیگر عدم استفاده از رسانه‌های اجتماعی در مدیریت یادگیری مدرسه باعث: کاهش کیفیت و نوآوری در آموزش، ضعف در ارتباط مؤثر بین مدیران و برنامه‌ریزان درسی، معلمان و مدرسان، تغییر در رویکردهای رهبری، مدیریت زمان و انتشار اطلاعات می‌شود.

علم مدیریت و بهبود مستمر آن، الهام‌بخش، انگیزه و نوآوری است و می‌تواند به طور مؤثر واحد آموزشی را رهبری کند تا معلمان، دانش‌آموزان و والدین از تأثیرات مثبت اثربخشی آن بهره‌مند شوند (پولوفوتینی، ۲۰۲۲).

امروز بیش از هر زمان دیگری به هم گره‌خورده‌ایم. شبکه‌های اجتماعی در این وضعیت نقش بسزایی دارند. طبق یک گزارش جهانی، تا سال ۲۰۲۲ نزدیک به ۴۶۲۳ میلیارد کاربر اینترنت در سراسر جهان وجود دارد و ۴۵۸ درصد از این افراد کاربران فعال رسانه‌های اجتماعی هستند (کمپ^۱، ۲۰۲۲) این اعداد در دهه گذشته به طور مداوم افزایش یافته است.

مفهوم رسانه‌های اجتماعی که تا بیست سال پیش توسط افراد معدودی شناخته شده بود، در زمان حاضر به یک واقعیت تبدیل شده است که تقریباً برای همه شناخته شده است. نیازهای مردم نیز متناسب با توسعه سریع اینترنت و فناوری تغییر می‌کند. کاربران اینترنتی که مطالبی را که توسط افراد خاصی نوشته شده بود مطالعه می‌کردند، در ابتدا این فرصت را به دست آوردند که در مورد مطالب نظر دهند، با نویسندگان ارتباط برقرار کنند و مطالب خود را (با توسعه وب ۲) به موقع تولید کنند. بنابراین، جریان اطلاعات به جای یک طرفه، چند جهته شده است. این وضعیت به ناچار منجر به استفاده از فناوری اطلاعات در بسیاری از زمینه‌ها می‌شود. مشاهده می‌شود که این فناوری‌های اطلاعاتی در زمینه‌هایی از تجارت تا سلامت، از آموزش تا گردشگری و در بسیاری از زمینه‌ها استفاده می‌شوند. یکی از رشته‌هایی که بیشترین مشارکت را به صورت انبوه در سراسر جهان دارد، آموزش است. در سال ۲۰۲۳، به میزان ۹۷ درصد از دانش‌آموزان نوجوان به گوشی هوشمند دسترسی دارند و ۴۵ درصد می‌گویند که تقریباً دائماً آنلاین هستند. از آنجایی که استفاده از فناوری و رسانه‌های اجتماعی رایج‌تر شده است. رسانه‌های اجتماعی، به لحاظ ماهیت به گروهی از رسانه‌های اینترنتی آنلاین گفته می‌شود که در آن گفت وگو، مشارکت، به اشتراک گذاری، تشکیل شبکه‌ها و نشانه گذاری آنلاین توسط افراد صورت می‌پذیرد. شبکه اجتماعی نوعی ساختار اجتماعی محسوب می‌شود که از گروه‌های متعددی تشکیل شده که این گروه‌ها می‌توانند افراد حقیقی یا سازمانها باشند. از همه مهمتر اینکه این گروه‌ها، توسط یک یا چند نوع خاص از وابستگی، به یکدیگر متصل اند. وابستگی‌هایی

¹ Kemp

چون روابط دوستانه، همشهری بودن، هموطن بودن، روابط تجاری، روابط اداری و غیره از جمله همین موارد هستند (عتابی و همکاران، ۱۴۰۰).

دانش آموزانی که می‌توانند به مواد آموزشی دسترسی داشته باشند و با معلمان و هم‌کلاسی‌های خود به صورت آنلاین تعامل و همکاری داشته باشند، می‌توانند از دوره‌های تحصیلی انعطاف‌پذیر، جذاب و انگیزشی لذت ببرند. آموزش دیجیتال می‌تواند دامنه یادگیری را به جوامعی که در غیر این صورت می‌توانستند کنار گذاشته شوند، گسترش دهد و زمینه را برای مطالعه پاداش‌دهنده، شخصی و خودگردان فراهم کند (مونتی، ۲۰۲۲).

استفاده از فناوری همیشه در سیستم‌های آموزشی برانگیخته می‌شود. زیرا بهره‌مندی از فناوری به منظور انتقال اطلاعات دقیق‌تر به دانش آموزان بیشتر در زمان کوتاه‌تر یکی از معقول‌ترین راه‌حل‌ها است. بسیاری از عناصری که باید در محیط آموزشی گنجانده شوند در پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی نیز وجود دارند. عناصری مانند تولید محتوا (اطلاعات)، به اشتراک گذاری، و ارتباطات یک‌طرفه یا متقابل اساس پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی را تشکیل می‌دهند، هدف از یادگیری، توسعه و تقویت پتانسیل دانش آموزان و تمرکز دانش آموزان بر آنچه می‌خواهند یادگیرند است (داتسون، ۲۰۱۶؛ شیا، ۲۰۱۷). این موضوع از نظر تئوری ساده به نظر می‌رسد؛ اما به یک استراتژی هوشمند برای یکپارچه‌سازی تمام اجزا نیاز دارد. برنامه‌ریزی ضعیف منجر به نارضایتی دانش آموزان و معلمان می‌شود و تحقق، چشم‌انداز و اهداف مدرسه را دچار مشکل می‌گردد. با بهره‌گیری مدیریت آموزشی از رسانه‌ها در کلاس‌های درس تحت رهبری معلم، معلمان معمولاً از فناوری برای نشان‌دادن آسان‌تر مفاهیم استفاده می‌کنند، به‌ویژه مفاهیمی که انتزاعی هستند (۲۰۱۷ پارک ۱ و همکاران، نو کوالی، ۲، ۲۰۱۷) به‌طوری‌که یادگیری مختصر آسان‌تر می‌شود. از فناوری بیشتر از آنچه معمولاً انجام می‌شود استفاده کنید، نه فقط در یادگیری عملی. با این حال، فناوری همچنین در عملکرد سریع مدیریت یک مؤسسه آموزشی نقش دارد (ساگیتا، ۲۰۱۷). فناوری به عنوان دستیار در انجام وظایفی که معمولاً به انسان کمک می‌کند، مانند افزودن معلم استفاده می‌شود. آموزش مدیریت برای تسهیل یادگیری دانش آموزان انجام می‌شود. به دلیل نیروی انسانی که مدرسه فراهم می‌کند، در صورت تحقق چشم‌انداز، مأموریت و اهداف مدرسه باید مدیریت شود (نو کوالی، ۳، ۲۰۱۷).

مرور تحقیقات نشان می‌دهد رضایی مقدم و همکاران (۱۴۰۰) در خصوص شایستگی شبکه‌سازی در دانش‌آموختگان رشته مدیریت یادگیری پرداختند و نتایج نشان داد که شناسایی شبکه‌های سایر مدرسه و سامانه‌ها و برقراری ارتباط منظم با آنها برای به اشتراک گذاری اطلاعات در خصوص نیازها و رویکردها، حل مشکلات و یادگیری از آنها که می‌تواند در شرایط بحرانی تفاوت ایجاد کند؛ ترویج یادگیری و همکاری حرفه‌ای معلمان و دسترسی معلمان به منابع و بسترهای آنلاین برای همکاری نیازمند است. عتابی و همکاران (۱۴۰۰) به پژوهش در خصوص رسانه‌های اجتماعی پرداختند و نتایج نشان داد که موفقیت رهبران در رسانه‌های اجتماعی و ایجاد رسانه‌های اجتماعی قوی در کشور بستر مناسبی را برای مدیران بازاریابی به منظور ایجاد رابطه‌ای قوی با مخاطبان و درک نیازهای آنها و شناسایی رفتار مصرف‌کنندگان خود، فراهم می‌کند (محمدی، ۱۳۹۷) در خصوص نقش رسانه‌های اجتماعی در مدیریت استعداد نظام‌های آموزشی پرداخت و نتیجه‌گیری کرد که استفاده از فناوری ارتباطات در مدارس بدین معنی است که ما باید این فناوری را به کلاس درس آورده و در فرایند یادگیری از آن بهره‌گیریم تا دانش آموزان نسبت به این فناوری نگرش سازنده‌ای پیدا کنند. همچنین در نظام سازمانی یکی از انگیزه‌های مهم برای جذب و نگهداشت استعدادها، ایجاد فرصت آموختن و یادگیری است، در عصر تکنولوژی، جاذبه سازمان‌ها در این است که امکان یادگیری و تجربه‌اندوزی را برای کارکنان فراهم کنند. برای این افراد، دستیابی به فرصت‌های

¹ PARK

² Nokwali

³ Nokwali

یادگیری، رشد و کار در طرح‌های چالشی، از حقوق و مزایا مهم‌تر است که بدون شک نقش رسانه‌ها در این مورد، بسیار مؤثر و تسهیل‌کننده است (حسنی راد، ۱۳۹۷) در خصوص تبیین الگوی استفاده از شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان یک سیستم مدیریت آموزش در ایران پرداخت و الگویی چهارمرحله‌ای مشتمل بر بسترسازی بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی، بسترسازی نظام یادگیری، توسعه سیستم مدیریت یادگیری و استقرار آن طراحی نمود، ویدئو (۲۰۲۳) بررسی تأثیر کار دیجیتالی بر تعادل کار و زندگی و عملکرد شغلی چشم‌انداز توان فناوری پرداخت و نتایج نشان داد که استفاده از فناوری‌های دیجیتال به طور قابل توجهی هماهنگی و به اشتراک‌گذاری دانش بین افراد را بهبود می‌بخشد و منجر به تعادل بهتر کار و زندگی و بهبود عملکرد شغلی می‌شود، یوسف (۲۰۱۹) بررسی استفاده از دیجیتالی بودن و رسانه‌های اجتماعی برای بهبود مدیریت یادگیری بیشتر از دیدگاه روش‌شناختی رسانه‌های اجتماعی بررسی نمود نتایج نشان داد که فناوری ابزار موفقی در مدیریت یادگیری چه در سطح مدیریتی و چه در آموزش و یادگیری می‌باشد، گاندی (۲۰۲۳) استفاده از رسانه‌های اجتماعی در ایجاد و اجرای شیوه‌های آموزشی و پژوهشی را انجام داد و نتایج نشان داد که استفاده از رسانه‌های اجتماعی می‌تواند به‌عنوان ابزار مدیریت دوره. استفاده از رسانه‌های اجتماعی برای تقویت یادگیری دانش آموز محور نیاز به حمایت نهادی برای استفاده از رسانه‌های اجتماعی در زمینه‌های آموزشی دارد توسعه مهارت‌های مربوط به ایجاد محتوای رسانه‌های اجتماعی و استراتژی رسانه‌های اجتماعی را می‌توان باهدف ترویج یادگیری تحول‌آفرین با استفاده از فعالیت‌های یادگیری تجربی تسهیل کرد دانش آموزان می‌توانند عناصر یک استراتژی رسانه اجتماعی را برای ایجاد محتوای رسانه‌های اجتماعی برای یک برند به کار گیرند و از یک برنامه زمان‌بندی رسانه‌های اجتماعی برای برنامه‌ریزی استراتژی رسانه اجتماعی استفاده کنند (سیواکومار، ۲۰۲۲). عدم استفاده از رسانه‌های اجتماعی باعث: کاهش کیفیت و نوآوری در آموزش، ارتباط مؤثر بین مدیران و برنامه‌ریزان درسی، معلمان و مدرسان، تغییر در رویکردهای رهبری، مدیریت زمان و انتشار اطلاعات نام برد. در زمینه کمبود تحقیقات انجام شده در مورد استفاده از فناوری‌های دیجیتال برای ساده‌کردن مدیریت آموزش این مطالعه کوششی است برای پاسخ‌گویی به سؤال‌های زیر:

۱- جمع‌یافته‌های پژوهشی، چه مؤلفه‌هایی را برای مدیریت یادگیری مدارس در عصر رسانه‌های اجتماعی مطرح می‌کند؟

۲- جمع‌یافته‌های پژوهشی، چه اهدافی را برای مدیریت یادگیری مدارس در عصر رسانه‌های اجتماعی مطرح می‌کند؟

۳- الگوی اهداف مدیریت یادگیری مدارس مبتنی بر جمع‌یافته‌های پژوهش کدام است؟

روش‌شناسی

روش تحقیق کیفی سنتزپژوهی است از الگوی سندلوسکی وباروسو به شرح ذیل در تحقیق استفاده گردید

گام اول: تنظیم سؤال تحقیق

تحقیق حاضر با رویکرد تفسیری به دنبال پاسخگویی به این سؤال بوده است که "مولفه‌های مدیریت یادگیری مدارس در عصر رسانه‌های اجتماعی کدام‌اند؟".

برای تنظیم سایر سؤالات موارد زیر در نظر گرفته شد:

اول چه چیزی: در این پژوهش مولفه‌های مدیریت یادگیری با رویکرد عصر رسانه‌های اجتماعی می‌باشد، دوم چه کسی: جامعه مورد مطالعه است که شامل کلیه منابع الکترونیکی و مقالات و پایان‌نامه‌های منتشر شده است. سوم چه زمانی: جامعه مورد مطالعه کلیه منابع مکتوب در مورد مدیریت یادگیری در عصر رسانه‌های اجتماعی در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا کنون است. چهارم چگونه: گزینش منابع مبتنی بر معیارهای پذیرش یا رد آنها.

گام دوم: بررسی نظام‌مند

در پژوهش حاضر، منابع علمی داخلی و خارجی ۱۳ سال اخیر که در مجلات معتبر به زبان‌های فارسی و یا انگلیسی چاپ گردیده و در پایگاه‌های ساینس دایرکت^۱، اسکوپوس^۲، سیلیویکا^۳، ریسرچ گیت^۴، اس‌آی دی^۵، ایرانداک^۶، آی اس آی^۷، مگ ایران^۸، امرالد^۹، نورمگز^{۱۰}، همچنین پایگاه تخصصی گوگل اسکالر^{۱۱} منتشر شده‌اند. جستجو بر اساس کلید واژه‌هایی نظیر مدیریت یادگیری، رسانه اجتماعی، سیستم مدیریت یادگیری، خلاقیت کارکنان، نوآوری آموزشی در یادگیری، انجام گرفت.

گام سوم: انتخاب مقالات مناسب

در این مرحله پس از بررسی عنوان و چکیده، هر مقاله به صورت مجزا مورد ارزیابی قرار گرفت، و مقالاتی که معیارهای ورود را داشتند مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

گام چهارم: استخراج اطلاعات مقالات

¹ ScienceDirect

² ScienceDirect

³ Civilica

⁴ Researchgate

⁵ SID

⁶ IRANDOC

⁷ ISC

⁸ Magiran

⁹ Emerald

¹⁰ Noormags

¹¹ Google Scholar

در این مرحله به استخراج اولیه داده‌ها پرداخته شد. در این پژوهش از روش تحلیل محتوای استقرایی به منظور یافتن داده‌ها استفاده شده است. ابتدا مقاله‌های منتخب، دقیق مطالعه شده و سپس مؤلفه‌های مدیریت یادگیری با رویکرد رسانه‌های اجتماعی در قالب کدهای باز شناسایی شده و در جدولی به منظور تجزیه و تحلیل در مراحل بعد ثبت گردید.

گام پنجم: تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌ها

از داده‌های اولیه در قالب کدهای باز، مقوله‌های فرعی در ارتباط با موضوع استخراج گردید. در مرحله ترکیب یافته‌ها مؤلفه‌های استخراج شده، بر اساس ارتباط و تناسبی که با هم داشتند، در قالب مؤلفه‌ها و مقوله‌های کلی‌تر دسته‌بندی شدند و مؤلفه‌های مدیریت یادگیری در عصر رسانه‌های اجتماعی استخراج گردیده‌اند.

گام ششم: کنترل کیفیت

رویکرد پژوهش از نوع کیفی و روش آن سنتزپژوهی است که در آن پژوهش‌های مرتبط به صورت نظام‌مند انتخاب، واکاوی محتوایی و دسته‌بندی شده‌اند. جامعه مورد مطالعه مقالات مرتبط به آموزش تلفیقی بوده است و از ۱۲۳ مقاله به دست آمده به روش هدفمند، بر اساس اشباع داده‌ای^{۴۴} تحقیق غربالگری و انتخاب شده‌اند. ابتدا پایه‌های نظری و مضامین اصلی استخراج، کدگذاری و طبقه‌بندی شدند.

روایی توصیفی، روایی تفسیری، روایی نظری به شرح زیر در قسمت ابتدایی بند روایی بخش کیفی تشریح گردید.

در این پژوهش تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کیفی مانند بخش فراترکیب (سنتزپژوهی) که تحلیل داده‌ها در سه مرحله (کدگذاری باز، محوری و انتخابی) استفاده شد،

پس از استخراج و پالایش پایه‌های نظری و مضامین اصلی داده‌ها از منابع مورد استفاده، کدگذاری محوری با مرتب‌کردن، درآمیختن و سازماندهی انبوهی از داده‌ها انجام گرفت. سپس طبقه‌بندی، تحلیل و ترکیب نتایج در یک چارچوب مفهومی و همه‌جانبه ارائه شد. برای بررسی اعتماد داده‌ها، چهار معیار قابلیت اعتماد ۱۷ یا باورپذیری ۱۸، اطمینان پذیری ۱۹، تأیید پذیری ۲۰ و انتقال پذیری ۲۱ (محمدپور، ۱۳۹۷) مورد استفاده قرار گرفت. برای دستیابی به قابلیت اعتماد، از روش توصیف توسط هم‌تایان ۲۲ استفاده شد. بدین صورت که بخش‌هایی از تحلیل در اختیار ۳ نفر از دانش‌آموزان دکتری که از این روش استفاده کرده بودند، قرار گرفت تا مجدداً کدگذاری کنند و از این طریق، پژوهشگر از روند کدگذاری و عدم سوگیری در تحلیل‌های ابتدایی آگاهی یابد. به منظور برآورد معیار انتقال پذیری، روش نمونه برداری هدفمند مورد استفاده قرار گرفت. بر مبنای این روش، ابتدا مقاله‌ای که به عنوان هسته در هریک از گروه‌های مورد بررسی وجود داشت، شناسایی شد؛ سپس از طریق آن، امکان دستیابی به سایر مقاله‌ها فراهم شد. در معیار اطمینان پذیری از روش کفایت اجماعی ۲۳ استفاده شد. به این ترتیب که در جلسه‌ای با معلمان، درباره روند انجام پژوهش ارائه شده و نحوه بهبود کار در مورد طراحی چارچوب نظری کشف شده، پسخوراندی ۲۴ دریافت شد. در معیار تأییدپذیری، از روش نگارش یادداشت‌های تأملی ۲۵ استفاده شد. این یادداشت‌ها بیانگر یادداشت‌های شخصی پژوهشگر در حین پژوهش بود.

یافته‌ها

سؤال اول پژوهش: تجميع یافته‌های پژوهشی، چه مؤلفه‌هایی را برای مدیریت یادگیری مدارس در عصر رسانه‌های اجتماعی مطرح می‌کند؟ به‌منظور پاسخ به این پرسش، از استنتاج داده‌ها مربوطه مؤلفه‌های مطرح شده در جدول شماره ۱ به‌دست‌آمده است.

جدول ۱- منابع، کدها و طبقات مدیریت یادگیری

منبع	کدگذاری باز	کدگذاری محوری
نقره (۱۳۹۸)	طراحی برنامه آموزشی	برنامه‌ریزی با رویکرد فناورانه،
	الزامات و نیازمندی‌های فناورانه	
	محتوا و منابع یادگیری	
	فرصت‌های تعامل و سنجش یادگیری	
حسنی راد (۱۳۹۷)	یوتیوب	بسترسازی بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی
	فیس‌بوک	
	توییتر	
	واتس‌آپ	
	اینستا	
	لینکدین	
	تلگرام	
حسنی راد (۱۳۹۷) ماحسودووا (۲۰۲۳)، چئونگ لی (۲۰۲۱)، آنامالی (۲۰۲۰)، عبدالقادر (۲۰۲۰)، ینکا (۲۰۱۸)	بسترسازی نظام یادگیری	آموزش بر بستر فناوری
	سیستم مدیریت یادگیری	
	بهبود یادگیری	
	تسهیل یادگیری	
	یادگیری کلاسیک	
	فرایند یادگیری	
گاندل (۲۰۲۳)، کاورو (۲۰۲۲) آنامالی (۲۰۲۰)، الحامدی (۲۰۲۰)	یادگیری دانشجو محور، پیشرفت تحصیلی، تسهیل و بهبود فرایند یادگیری، هماهنگی در فرایند یاددهی - یادگیری	بهبود فرایند یاددهی یادگیری بر بستر فناوری
ماحسودووا (۲۰۲۳)	تدریس مبتنی بر فعالیت	توسعه تعامل دانش آموزان با معلمان
	ایجاد رقابت مثبت بین دانش آموزان	
	ارتقای همکاری و تقویت فضای مطالعه سالم	
	بحث‌های گروهی	
	نمایش و نقش‌آفرینی	
	فعالیت‌های عملی و مشارکتی	
آراسیو (۲۰۲۲)	فرایند یاددهی - یادگیری دانش آموزان	ارتقای عملکرد مدارس با بهره‌گیری از رسانه‌ها
	فرایند یاددهی - یادگیری معلمان و دست‌اندرکاران	
	کارکردها و فعالیت‌های مدرسه	
	امکانات و تجهیزات آموزشی	

توسعه شایستگی‌ها	افزایش انگیزه	وانکل (۲۰۱۶)
	رقابت‌پذیری	
	تعهد	
	خلاقیت	
سازماندهی	ایجاد مهارت ارتباطی	رضایی مقدم (۱۴۰۰)
	داشتن نیروی انسانی قدرتمند	
	روابط سازنده و مؤثر	
	تبادل تجربیات	
	صرفه‌جویی در زمان	
	صرف جویی در انرژی	
ارتقای یادگیری	طراحی برنامه آموزشی	نقره (۱۳۹۸)،
	الزامات و نیازمندی‌های فناورانه	
	محتوا و منابع یادگیری	
	فرصت‌های تعامل و سنجش یادگیری	
	بازخورد	
توسعه خود یادگیری	دسترسی سریع به منابع آموزشی مختلف	نیدیها (۲۰۲۲)
	ارتقای سطح علمی فراگیران	
	بحث و تبادل نظر	
	عدم وابستگی فرد به استاد	
	برقراری ارتباط پویا	
منابع آموزشی فناورانه	مجلات الکترونیکی	صلاح الفهال (۲۰۲۲)
	پوشه کار	
	لوح‌های فشرده آموزشی	
خلاقیت	بهبود انجام کار	همسلی (۲۰۱۲)
	برتری رقابتی	
	خلاقیت	
انتقال دانش	سازماندهی	ویر (۲۰۱۲)
	اطمینان از در دسترس بودن	
	ایجاد دانش	
	تسخیر یا توزیع دانش	
راهبردها	مربی محوری	نقره (۱۳۹۸)
	تعیین محتوا	
	روش تدریس	
رشد اجتماعی	نشر فرهنگ	برار (۲۰۲۲)
	منبع تغذیه نخبگان جامعه	
	حلقه اتصال محیط بزرگ یا جامعه کل با محیط کوچک	

	عامل تحرک و پیش‌برنده توسعه سیاسی	
مشاوره	تأثیر مثبت بر رفتار دانش آموزان	یاسایلگ (۲۰۱۹) السلیمانی (۲۰۱۹) در هر (۲۰۲۱)
	کمک به رشد برنامه تحصیلی	
	متخصص در آموزش درسی	
	سروکار داشتن با روابط انسانی، باهدف برانگیختن دیگران	
	روشنفکری	
بهره‌وری	باعث ازبین‌رفتن بهره‌وری پایین	ماردیانا (۲۰۱۶)
	ازدست‌ندادن فرصت‌ها	
	عدم ناتوانی در رقابت‌های جدی	
	عدم ضایع سازی امکانات	
	عدم فرسودگی سازمانی و مرگ تدریجی کسب‌وکار.	
کارآفرینی	تحلیل و طراحی و پیاده‌سازی بر اساس نیازها	گاندل (۲۰۲۳)، آر آسیو (۲۰۲۲)
	آگاه‌سازی و ارتباط با ذی‌نفعان	
	فرایندهای حامی آموزش	
	مدیریت بارگذاری محتوای آموزش	
اشتغال‌پذیری	اشتغال‌پذیری و کارآفرینی دانش آموزان	بشیر (۲۰۲۲)
	توانمندسازی و ارتقای شایستگی‌های حرفه‌ای و اخلاقی دانش آموزان	
تعامل بین‌فردی	مدیریتی	ترنس (۲۰۲۱)
	انگیزشی	
	اقتصادی	
	تعاملی (بین‌فردی)	
	فردی	
	مؤلفه ساختاری	
هماهنگی	هماهنگی منابع انسانی و مادی	حبیب (۲۰۱۹)، نصرالدین (۲۰۱۹)
	فعالیت منظم در جهت تحقق اهداف سازمان	
	هماهنگ‌سازی کوشش‌های افراد	
	استفاده از منابع دیگر برای تحقق هدف‌های سازمان	
	پیشبرد یادگیری	
نوآوری	افزایش نوآوری	حبس (۲۰۱۸)
	ازبین‌بردن شکاف بین دانستن و عمل کردن	
	کاربرد	
	نوآوری	
	یادگیری	

اولویت‌بندی	اولویت‌بندی کارها	نواما کا آرو (۲۰۲۲)
	دسته‌بندی کارها	
	ثبت کارها	
	تبدیل اهداف بزرگ به مجموعه‌ای از کارها و اهداف کوچک‌تر	
توسعه مهارت‌های فردی	دریافت و انتقال ایده	حبس (۲۰۱۸)
	نوشتن	
	گوش‌دادن	
	توانایی فهم و تفسیر	
	مهارت خواندن	
	ارتباط اجتماعی	
هدایت	مجموعه قابلیت‌ها و توانایی‌ها	میتروپچ (۲۰۲۲)
	سرعت در کار	
	چگونگی استفاده از دانش و فناوری‌ها	
خودآموزی	روش‌های مطالعه	رمضان احمد (۲۰۲۱)
	تقویت حافظه	
	گوش‌دادن سؤال پرسیدن	
	بحث‌های علمی	
	تمرکز حواس	
	یادداشت‌برداری	

بر اساس جدول ۱، مدیریت یادگیری مدارس در ۲۶ طبقه برنامه ریزی با رویکرد فن آورانه، بسترسازی بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی، آموزش بر بستر فن آوری، بهبود فرایند یاددهی یادگیری بر بستر فن آوری، توسعه تعامل دانش‌آموزان با معلمان، ارتقای عملکرد مدرسه با بهره‌گیری از رسانه‌ها، توسعه شایستگی‌ها، سازماندهی، ارتقای یادگیری، توسعه خودیادگیری، منابع آموزشی فن آورانه، خلاقیت، انتقال دانش، راهبردها، رشد اجتماعی، مشاوره، بهره‌وری، کار آفرینی، اشتغال‌پذیری، تعامل بین فردی، هماهنگی، نوآوری، اولویت‌بندی، توسعه مهارت‌های فردی، هدایت، خودآموزی، قرار می‌گیرند. بدین ترتیب که در طبقه یادگیری شش مولفه طراحی برنامه آموزشی، الزامات و نیازمندیهای فناوری، محتوا و منابع یادگیری، فرصت‌های تعامل و سنجش یادگیری، رسانه تعاملی، رسانه یادگیری، در طبقه بسترسازی بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی هفت مولفه یوتیوب، فیس‌بوک، توئیتر، واتساپ، اینستا، لینکدین، تلگرام، در طبقه یادگیری شش مولفه بسترسازی نظام یادگیری، سیستم مدیریت یادگیری، بهبود یادگیری، تسهیل یادگیری، یادگیری کلاسیک، در طبقه فرایند یادگیری یک مولفه، یادگیری دانش آموز محور، پیشرفت تحصیلی، تسهیل و بهبود فرایند یادگیری، هماهنگی در فرایند یاددهی-یادگیری، در طبقه روشهای تدریس شش مولفه تدریس مبتنی بر فعالیت، رقابت مثبت بین دانش‌آموزان، ارتقای همکاری و تقویت فضای مطالعه‌ی سالم، بحث‌های گروهی، نمایش و نقش‌آفرینی، فعالیت‌های عملی و مشارکتی، در طبقه ارتقای کیفیت آموزش چهار مولفه فرایند یاددهی-یادگیری دانش‌آموزان، فرایند یاددهی-یادگیری معلمان و دست‌اندرکاران، کارکردها و فعالیتهای مدارس، امکانات و تجهیزات آموزشی، در طبقه توسعه دانش چهار مولفه افزایش انگیزه، رقابت‌پذیری، تعهد، خلاقیت، در طبقه شبکه‌سازی شش مولفه ایجاد مهارت ارتباطی، داشتن نیروی انسانی قدرتمند، روابط سازنده و موثر، تبادل تجربیات، صرفه‌جویی در زمان، صرفه‌جویی در انرژی، در طبقه منابع یادگیری پنج مولفه طراحی برنامه آموزشی، الزامات و نیازمندیهای فناوری، محتوا و منابع

یادگیری، فرصت‌های تعامل و سنجش یادگیری، بازخورد، در طبقه ارائه بهترین آموزش به کمک فناوری و اینترنت پنج مولفه دسترسی سریع به منابع آموزشی مختلف، ارتقاء سطح علمی فراگیران، بحث و تبادل نظر، عدم وابستگی فرد به استاد، برقراری ارتباط پویا، در طبقه ارتباط با مواد آموزشی سه مولفه مجلات الکترونیکی، پوشه کار، لوحه‌های فشرده آموزشی، در طبقه اشتراک گذاری دانش سه مولفه بهبود انجام کار، برتری رقابتی، خلاقیت، در طبقه انتقال دانش چهار مولفه اطمینان از در دسترس بودن، ایجاد دانش، تسخیر یا توزیع دانش در طبقه راهبردها سه مولفه، مربی محوری، تعیین محتوا، روش تدریس، در طبقه اتصال آنلاین به جوامع چهار مولفه نشر فرهنگ، منبع تغذیه نخبگان جامعه، حلقه اتصال محیط بزرگ یا جامعه کل با محیط کوچک، در طبقه مشاوره چهار مولفه تأثیر مثبت بر رفتار دانش آموزان، کمک به رشد برنامه تحصیلی، متخصص در آموزش درسی، سروکار داشتن با روابط انسانی، با هدف برانگیختن دیگران، روشنفکری، عامل تحرک و پیش‌برنده توسعه سیاسی، در طبقه بهره‌وری چهار مولفه باعث از بین رفتن بهره‌وری پایین، ازدست ندادن فرصت‌ها، عدم ناتوانی در رقابت‌های جدی، عدم ضایع سازی امکانات، عدم فرسودگی سازمانی و مرگ تدریجی کسب و کار، در طبقه فرایند آموزش چهار مولفه تحلیل و طراحی و پیاده سازی بر اساس نیازها، آگاه سازی و ارتباط با ذینفعان، فرایند‌های حامی آموزش، مدیریت بارگزاری محتوای آموزش، در طبقه اشتغال پذیری دو مولفه اشتغال‌پذیری و کارآفرینی دانش آموزان، توانمندسازی و ارتقای شایستگی‌های حرفه‌ای و اخلاقی دانش آموزان، در طبقه تعامل بین فردی شش مولفه مدیریتی، انگیزشی، اقتصادی، تعاملی (بین فردی)، فردی، مؤلفه‌ی ساختاری، در طبقه منابع انسانی شش مولفه هماهنگی منابع انسانی و مادی، فعالیت منظم در جهت تحقق اهداف سازمان، هماهنگ‌سازی کوشش‌های افراد، استفاده از منابع دیگر برای تحقق هدف‌های سازمان، پیشبرد یادگیری، در طبقه نوآوری پنج مولفه افزایش نوآوری، از بین بردن شکاف بین دانستن و عمل کردن، کاربرد، نوآوری، یادگیری، در طبقه مدیریت زمان چهار مولفه اولویت بندی کارها، دسته بندی کارها، ثبت کارها، تبدیل اهداف بزرگ به مجموعه‌ای از کارها و اهداف کوچک‌تر، در طبقه مهارت‌های فردی شش مولفه دریافت و انتقال ایده، نوشتن، گوش دادن، توانایی فهم و تفسیر، مهارت خواندن، ارتباط اجتماعی، در طبقه فناوری اطلاعات شش مولفه مجموعه قابلیت‌ها و توانایی‌ها، سرعت در کار، چگونگی استفاده از دانش و فناوری‌ها، در طبقه خودآموزی شش مولفه روشهای مطالعه، تقویت حافظه، گوش دادن سوال پرسیدن، بحث‌های علمی، تمرکز حواس، یادداشت برداری مشخص شده است.

سؤال دوم: عناصر مدیریت یادگیری مدارس مبتنی بر تجمع یافته‌های پژوهش کدام است؟ به منظور پاسخ به این پرسش، از استنتاج داده‌های مربوطه استخراج عناصر مدیریت یادگیری در جدول شماره ۳ به دست آمده است.

جدول ۲: عناصر مدیریت

برنامه‌ریزی	برنامه‌ریزی با رویکرد فناورانه	مهارت‌های فردی	آموزش بر بستر فناوری	بهبود فرایند یاددهی یادگیری بر بستر فناوری	منابع آموزشی فناورانه	توسعه تعامل دانش آموزان با معلمان
سازماندهی	ارتقای عملکرد مدرسه با بهره‌گیری از رسانه‌ها	سازماندهی	خلاقیت	توسعه خود یادگیری		
هدایت	توسعه شایستگی‌ها	منابع انسانی	مشاوره	راهبردها		
هماهنگی	ارتقای یادگیری	اشتغال‌پذیری	کارآفرینی	تعامل بین فردی	هماهنگی	انتقال دانش
کنترل	اولویت‌بندی	نوآوری	رشد اجتماعی			
ارزشیابی	خودآموزی	فناوری اطلاعات	توسعه مهارت‌های فردی	بهره‌وری		

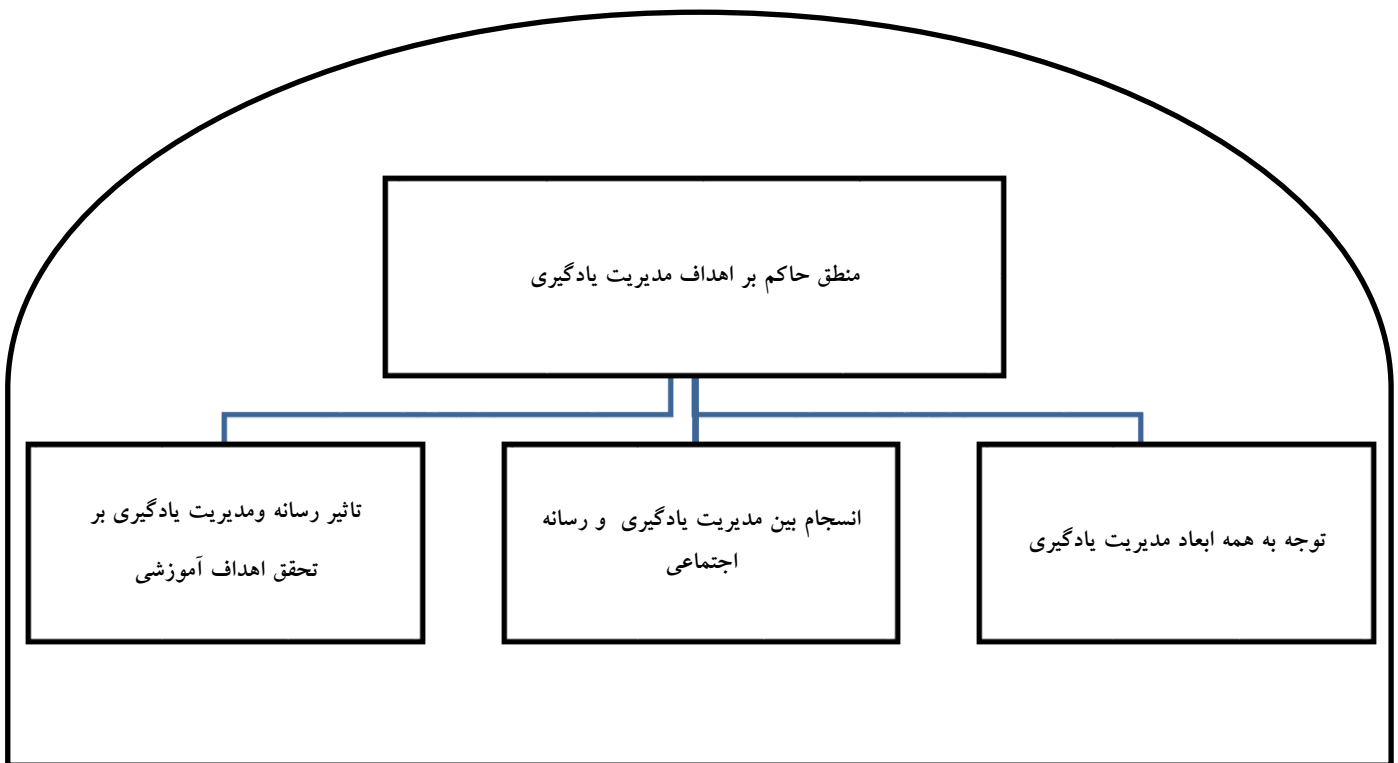
بر اساس داده‌های جدول ۲، اهداف مدیریت یادگیری در ۶ طبقه، برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، هماهنگی، کنترل، قرار می‌گیرند. بدین ترتیب که در طبقه برنامه‌ریزی برنامه‌ریزی با رویکرد فن اورانه، مهارت‌های فردی، آموزش بر بستر فن اوری، بهبود فرایند یاددهی یادگیری بر بستر فن اوری، منابع آموزشی فن اورانه، توسعه تعامل دانش آموزان با معلمان، هدایت، در طبقه سازماندهی ارتقای عملکرد مدرسه با بهره‌گیری از رسانه‌ها، سازماندهی، خلاقیت، توسعه خود یادگیری، در طبقه هدایت توسعه شایستگی‌ها، منابع انسانی، مشاوره، راهبردها، در طبقه هماهنگی ارتقای یادگیری، اشتغال‌پذیری، کار آفرینی، تعامل بین فردی، هماهنگی، در طبقه کنترل الویت‌بندی، نوآوری، رشد اجتماعی، در طبقه ارزشیابی خودآموزی، فناوری اطلاعات، توسعه مهارت‌های فردی، بهره‌وری، قرار دارد. همچنین درون مایه‌های به دست آمده از طبقات اهداف پژوهش‌های مورد بررسی آموزش تلفیقی در جدول ۴ آورده شده است.

سؤال سوم پژوهش: الگوی اهداف مدیریت یادگیری مدارس مبتنی بر تجمع یافته‌های پژوهش کدام است؟

جدول ۳- درون مایه‌ها و طبقات اهداف مدیریت یادگیری

ردیف	درون‌مایه / طبقه	توجه به همه ابعاد مدیریت یادگیری	انسجام بین مدیریت یادگیری و رسانه اجتماعی	تأثیر رسانه و مدیریت یادگیری بر تحقق اهداف آموزشی
۱	برنامه‌ریزی	-	-	✓
۲	سازماندهی	-	-	✓
۳	هدایت	-	-	✓
۴	هماهنگی	-	✓	✓
۵	کنترل	✓	-	✓
۶	ارزشیابی	✓	-	✓

درون‌مایه‌ها منطق حاکم بر طبقات هستند و بر اساس مندرجات جدول ۳ می‌توان گفت که سه منطق توجه به همه ابعاد و تحول انسان، انسجام بین وحدت ملی و آموزش چند فرهنگی، فردی و اجتماعی در این طبقات دیده می‌شود. بدین ترتیب در منطق توجه به همه ابعاد و تحول انسان کنترل، ارزشیابی در منطق انسجام بین وحدت ملی و آموزش چند فرهنگی کنترل منطق فردی و اجتماعی برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت، هماهنگی، کنترل، ارزشیابی قرار دارد.

شکل ۱: الگوی مولفه‌ها و منطق حاکم بر مدیریت یادگیری مدارس و رسانه اجتماعی

بر اساس شکل ۱، یافته‌های به دست آمده در این تحقیق، مدیریت یادگیری و رسانه اجتماعی دارای شش مولفه برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت، هماهنگی، کنترل، ارزشیابی، را دنبال می‌کنند که نتیجه این اهداف سه درون‌مایه توجه به همه ابعاد و تحول انسان، انسجام بین مدیریت یادگیری و رسانه اجتماعی، تأثیر رسانه و مدیریت یادگیری بر تحقق اهداف آموزشی می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش جمع‌یافته‌های پژوهش‌ها در ارتباط با مولفه‌های مدیریت یادگیری مدارس در عصر فن‌آوری بود. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده اهداف مدیریت یادگیری مدارس در سه بعد قرار دارد که هر کدام از ابعاد جنبه‌های مهمی از اهداف مدرسه‌ها پوشش می‌دهد. در ادامه هر کدام از این ابعاد مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

با پیشرفت سریع علم و فناوری، اینترنت به طور یکپارچه در جنبه‌های مختلف اجتماعی ادغام شده است و به طور قابل توجهی سبک زندگی، طرز فکر و تمایلات رفتاری افراد را تغییر می‌دهد. مدرسه به عنوان یکی از اجزای اصلی پیشرفت اجتماعی، ناگزیر تحت تأثیر تغییرات و موانعی است که اینترنت معرفی می‌کند. نکته قابل توجه، در حوزه مدیریت آموزش دانش‌آموزان مدرسه، استراتژی‌ها و شیوه‌ها باید همزمان با روندهای معاصر برای رسیدگی به خواسته‌های نوظهور عصر دیجیتال تکامل یابد. در گذشته مدیریت یادگیری در کالج‌ها و مدارس بیشتر متکی بر انتقال آموزش یک طرفه و مدیریت متمرکز بود و دانش‌آموزان معمولاً نقش پذیرش غیرفعال را در

این سیستم ایفا می‌کردند. با این حال، ظهور اینترنت تغییرات اساسی در افق، روش‌های یادگیری و عادات روزانه دانش‌آموزان ایجاد کرده است. آنها حقوق فردیت، تنوع و خود رهبری را بیشتر ارج می‌نهند. بنابراین شیوه قدیمی مدیریت یادگیری منسوخ شده و نیاز به تغییر فوری دارد. بلوغ فناوری اینترنت پشتیبانی فنی قوی برای نوآوری مدیریت آموزش دانش‌آموزان مدرسه فراهم می‌کند. با کمک اینترنت، کالج‌ها و مدارس می‌توانند اطلاعات دانش‌آموزان را به طور کارآمدتر جمع‌آوری کنند، در مورد نیازها و بازخوردها آنها بینش پیدا کنند و در نتیجه استراتژی‌های مدیریتی را تدوین کنند که برای دانش‌آموزان مناسب‌تر است. در عین حال، اینترنت همچنین دری را به روی دانش و ارتباطات نامحدود برای دانش‌آموزان باز کرده است که به طور مؤثر یادگیری مستقل و رشد شخصی آنها را ارتقا داده است. در این زمینه، نوآوری مدیریت یادگیری دانش‌آموزان نه تنها فراخوان روزگار است، بلکه عملی است (وانگ، ۲۰۲۴). آموزش مدارس اساساً سازمانی است که برای تولید نیروی کار با کیفیت برای توسعه ملی از طریق آموزش ایجاد شده است. مدیریت یادگیری با برنامه ریزی، هماهنگی، سازماندهی، فرماندهی و کنترل ارتباط دارد. برای اینکه مدارس بتوانند تقاضای جهانی را برآورده کنند مدیریت یادگیری باعث کاهش هزینه‌ها و بهبود عملکرد مالی. در مدارس نظارت منظم بر منابع آموزشی، تسهیل کار پژوهشی برای ارتقای اقتصاد دانش کمک می‌کند. همچنین، ارزیابی که یکی از عناصر مدیریت یادگیری می‌باشد به افراد اجازه می‌دهد تا اثربخشی یک منبع و همسویی آن را با یک هدف مشخص تعیین کنند. نظارت بر میزان استفاده از امکانات ICT توسط معلمان به تسهیل اقتصاد دانش پایدار، تحقق اهداف آموزشی کمک می‌کند (ابهل، ۲۰۲۴). تحقق چشم‌انداز، مأموریت و اهداف مدارس با بهره‌گیری از رسانه‌های اجتماعی به مهم‌ترین عامل تلقی می‌گردد، از زمانی که شبکه‌های اجتماعی وارد زندگی بشر شدند، تقریباً همه چیز تغییر کرده است. تغییر با نحوه تعامل فرد شروع می‌شود. رسانه‌های اجتماعی نحوه عملکرد نظام آموزشی مدارس را تغییر داده است، از جمله تغییرات در فرایند مستندسازی. قبل از معرفی رسانه‌های اجتماعی، مستندسازی فرایند به روش دستی انجام می‌شد، یعنی با استفاده از خط‌نویسی یا اغلب فرایند مبتنی بر کاغذ نامیده می‌شد (احمد و همکاران، ۲۰۱۸). بسیاری از مؤسسات آموزشی برای انجام وظیفه کنترل و مدیریت اسناد، زمان و مواد را هدر می‌دهند. با توجه به زمینه، فرایند مدیریت اسناد ناکارآمد، کلیدی برای بهینه‌سازی و بهبود گردش کار مدیریت اسناد است. می‌توان به تعدادی از خطاها در مستندات اشاره کرد، سیستم‌های سنتی انتقال پول نیاز به دسترسی فیزیکی دارند و زمان اغلب برای جستجوی دستی اسنادی به‌غیر از اسنادی که باید جستجو شوند و در جدول ذخیره شده‌اند تلف می‌شود. به دلیل ضعف‌های فراوان در هنگام استفاده فرایند مبتنی بر کاغذ، مدیریت در آموزش باید به سمت دیجیتالی کردن داده‌ها سوق داده شود. نتایج تحقیق کیانا (۲۰۱۶) نشان می‌دهد که یکی از دلایل موفقیت استفاده و به‌کارگیری اسناد الکترونیکی است. در صورت مشارکت در حوزه مدرسه است که باید نیازهای همه کسانی را که درگیر هستند را در نظر بگیرند؛ بنابراین مدرسه باید قبل از انتخاب نوع فناوری مورد استفاده، تغییرات یا نیازهایی را که به طور خاص مورد نیاز است، در نظر بگیرد. در یک دهه اخیر تغییراتی در روش مدیریت یادگیری مدارس ایجاد شده است. فن آوری اخیر در زندگی انسان باعث می‌شود تا مدیریت با استفاده از فناوری انجام شود دوران اوج رسانه‌های اجتماعی، برنامه‌های زیادی وجود دارد که معلمان و دانش‌آموزان می‌توانند از آنها برای تبادل اطلاعات استفاده کنند، ارتباط معلم و دانش‌آموز در دهه گذشته به سمت دنیای دیجیتال حرکت کرده است با افزایش ارتباطات دیجیتال، پهنای مختلفی در خصوص مزایای استفاده از ارتباطات دیجیتال با ویژگی‌های متفاوت دانش‌آموز پدید آمده است. تحقیقات هراستینسکی، ادمن و اندرسون (۲۰۱۴) نشان می‌دهد که افزایش پیشرفت دانش‌آموزان بسیار زیاد است، زیرا آنها می‌توانند زمان بیشتری را در مدرسه با استفاده از برنامه‌های پیام کوتاه بگذرانند و بازخورد سریعی از معلم دریافت کنند. یکی از بسیاری از برنامه‌های پیام‌رسانی فوری مورد استفاده دانش‌آموزان یا معلمان است واتس‌آپ (آجوون و همکاران، ۲۰۱۸)، واتس‌آپ و بسیاری از آنها به دلیل راحتی در ارسال پیام به صورت متن، تصویر، صوت، ویدئو و صفحات استفاده می‌شوند. بین فردی یا گروهی.

از سوی دیگر شبکه‌های اجتماعی یکی از نتایج این پیشرفت‌های فناوری است که وارد زندگی روزمره ما شد و به دلیل قابلیت‌ها و روش‌های فنی آن به وسیله‌ای ضروری تبدیل شده است که جهان را به یک دهکده کیهانی کوچک تبدیل کرده است که به طرز شگفت‌انگیزی به هم پیوسته است. اگرچه هدف اصلی از ایجاد این سایت‌ها ارتباط اجتماعی بین افراد است، اما این استفاده بیش‌ازپیش

برای ورود به تمام عرصه‌های زندگی روزمره و به کلیه فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی گسترش یافته است. (حمیدی، ۲۰۲۰). تغییرات سریع در استفاده از فناوری و استفاده مکرر از اینترنت سلسله مراتب نیازهای مردم از جمله نیازهای آموزشی و نیازهای ارتباطی را تحت تأثیر قرار داده است. استفاده از فناوری در سیستم آموزشی به طور قابل توجهی فرصت‌های متعددی را برای یادگیرندگان فراهم کرده است تا در این سنین به نحو احسن عمل کنند. (سوواستینی و همکاران ۲۰۲۰). یکی از انواع رسانه‌های اجتماعی اپلیکیشن تلگرام است که فرصت‌های متعددی را برای یادگیری آنلاین ارائه می‌دهد. تلگرام دارای برخی از ویژگی‌های عالی از جمله دفترچه آدرس یکپارچه مصرف‌کنندگان (قربانی و عبادی، ۲۰۲۰)، برچسب برای بیان مکالمات (بنافشی و همکاران، ۲۰۲۰) و گروه کانال برای به اشتراک گذاری اطلاعات (علیزاده، ۲۰۲۰). اخیراً، تحقیقات نشان داده است که تلگرام به طور مثبت به ایجاد یک محیط یادگیری بدون استرس و لذت بخش برای افزایش تعامل، انگیزه و کنجکاوی یادگیرندگان و کاهش سطح اضطراب آنها کمک می‌کند. (حبیبی، ۲۰۱۸، بنافشی و همکاران ۲۰۲۰، رستمی و خداپنده ۲۰۲۰، وحدت و مزارعیان ۲۰۲۰). علاوه بر این، برنامه تلگرام فعالیت‌های یادگیری تعاملی و ارائه مطالب گسترده را ارائه می‌دهد (مانیک و سوواستینی ۲۰۲۰، مامانی ۲۰۲۰، نمازیان دوست و همکاران، ۲۰۲۱). رسانه‌های اجتماعی در قالب برنامه‌های وبلاگ نویسی، برنامه‌های میکرو بلاگینگ، برنامه‌های اشتراک گذاری صدا، سایت‌های شبکه‌های اجتماعی، خدمات شبکه‌های مدارس، صدا از طریق اینترنت و موارد دیگر وجود دارند. با توجه به تأثیرات مثبت رسانه‌های اجتماعی بر زندگی روزمره دانش‌آموزان، متخصصان و محققان متعددی به کاربردهای مثبت رسانه‌های اجتماعی برای یادگیری و آموزش، از جمله یادگیری زبان پی برده‌اند. (لاو ۲۰۱۸، و مارک ۲۰۱۸، حماده و همکاران ۲۰۲۰). برخی از دیدگاه‌های نظری از رسانه‌های اجتماعی در آموزش و یادگیری زبان پشتیبانی می‌کنند. دو مورد از آنها بحث یادگیری مشارکتی و نظریه اجتماعی فرهنگی است. دیدگاه اول معتقد است که پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی می‌توانند برای آسان تر کردن یادگیری مشارکتی و الهام بخشیدن به دانش‌آموزان برای تعاملات یادگیری مفیدتر مورد استفاده قرار گیرند. لامپ و همکاران، ۲۰۱۵، عید و جابری، ۲۰۱۶، رضا و همکاران ۲۰۲۰، هوی، ۲۰۲۱) بخش آموزش الکترونیکی یکی از این حوزه‌هاست که درجه‌ای از تغییر و تأثیر را تجربه کرده است. در سایت‌های شبکه‌های اجتماعی علاوه بر این، استفاده روزافزون از این شبکه‌های اجتماعی مانند فیس‌بوک، توئیتر، واتس‌آپ و سایر شبکه‌ها دور از این تأثیرات نیست شبکه‌های اجتماعی از مهمترین راه‌های مورد استفاده و کاربردی در فرآیند آموزشی محسوب می‌شوند، زیرا یک محیط مجازی منعطف را فراهم می‌کنند. و پلتفرمی که در آن طرفین در فرآیند آموزشی با ارائه مدل‌های آموزشی مبتنی بر استراتژی‌هایی که به آنها امکان کسب اطلاعات، دانش و تبادل نظر را می‌دهد، ارتباط برقرار می‌کنند. علاوه بر این، آنها به آماده سازی نسلی از معلمان و دانش‌آموزان که دارای مهارت‌هایی در برخورد با فناوری‌های مدرن و پیشرفت‌های بعدی آنها هستند و همچنین به اشتراک گذاری این مهارت‌ها به جامعه گسترده تر کمک می‌کنند و درها را برای آموزش برابر باز می‌کنند. از ویژگی‌های مدیریت یادگیری مدارس در عصر فن آوری است. توسعه فناوری اینترنت فرصت‌ها و چالش‌های جدیدی را برای آموزش و مدیریت دانش‌آموزان به ارمغان آورده است. از یک طرف اینترنت بستر وسیع تری را برای یادگیری و برقراری ارتباط دانش‌آموزان فراهم می‌کند تا بتوانند انواع دانش و اطلاعات را راحت تر به دست آورند و با مردم سراسر جهان ارتباط و همکاری داشته باشند. از سوی دیگر، اینترنت نیز اثرات منفی از جمله اعتیاد به اینترنت و سیل اطلاعات را به همراه داشته است که سلامت جسمی و روانی دانش‌آموزان را به خطر انداخته است. بنابراین مدیریت آموزش دانش‌آموزان در بستر اینترنت نه تنها باید به تحصیل و زندگی دانش‌آموزان توجه کند، بلکه باید به پرورش سلامت روان و سواد شبکه‌ای دانش‌آموزان نیز توجه بیشتری داشته باشد. علاوه بر این، در زمینه اینترنت، مدیریت آموزش دانش‌آموزان نیز با چالش‌های نهادی و فرهنگی مواجه است. از یکسو، سیستم مدیریت آموزش سنتی برای انطباق با نیازهای توسعه عصر اینترنت دشوار بوده است و نیاز به اصلاح و نوآوری دارد. از سوی دیگر، ظهور فرهنگ اینترنت نیز تأثیر گسترده‌ای بر افکار و رفتارهای دانش‌آموزان داشته است و چالش‌های جدیدی را برای مدیریت یادگیری دانش‌آموزان ایجاد کرده است. از این رو، مدیریت آموزش دانش‌آموزان در بستر اینترنت نیازمند توجه بیشتر به سیستم سازی و هدایت فرهنگی است تا نیازهای توسعه روزگار را بهتر برآورده کند.

فهرست منابع فارسی

- رضایی مقدم، آهنگیان، جعفری ثانی، & کرمی. (March, 2022). شایستگی شبکه‌سازی دانش‌آموختگان رشته مدیریت یادگیری: ضرورتی در عصر پسا کرونا. In همایش ملی هویت ایرانی برنامه درسی و آموزش در عصر پسا کرونا.
- نقره، بودلانی، & نرگسیان. (2019). ارائه الگوی به‌کارگیری رسانه‌های اجتماعی در آموزش کارکنان بر مبنای نظریه داده‌بنیاد (مورد مطالعه: صنعت بانکداری). آموزش و توسعه منابع انسانی، 23(6)، 23-54.
- حسنی راد تورج، زین‌آبادی حسن‌رضا، عباسیان حسین، & آراسته حمیدرضا. تبیین الگوی استفاده از شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان یک سیستم مدیریت آموزش در ایران.
- محمدی، علی، 1396، نقش رسانه‌های اجتماعی در مدیریت استعداد نظام‌های آموزشی-سازمانی، سومین همایش بین‌المللی مدیریت استعداد ها در هزاره سوم، تهران، <https://civilica.com/doc/736353>
- ولی‌زاده، بهناز، رضائی شریف‌آبادی، سعید، & دولانی، عباس. (1396). بررسی نقش شبکه اجتماعی موبایلی تلگرام در توسعه خدمات کتابخانه‌های مدارس (مطالعه موردی: مدیران و کتابداران کتابخانه مرکزی مدارس وزارت علوم). کتابداری و اطلاع‌رسانی، 20(1)، 21-51.
- استخریان‌حقیقی، امیررضا، فرهنگی، اسکروچی، & اسکروچی. (2016). ارائه مدل مدیریت محتوای رسانه‌های آموزشی دیجیتال فارسی‌زبان. رهیافتی نو در مدیریت یادگیری، 26(7)، 215-237.

فهرست منابع انگلیسی

- EHULE, D. G. E., & DIKE, D. C.(2024) REENGINEERING EDUCATIONAL MANAGEMENT THROUGH QUALITY ASSURANCE FOR SUSTAINABLE KNOWLEDGE ECONOMY IN UNIVERSITIES IN RIVERS STATE.
- Wang, W. (2024). Innovation and Exploration of the Education Management Model for University Students under the Background of the Internet. *Frontiers in Educational Research*, 7(2).
- Bicen, H., & Cavus, N. (2010). The most preferred social network sites by students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 5864-5869.
- Ghaffari, M., Rakhshanderou, S., Mehrabi, Y., & Tizvir, A. (2017). Using social network of telegram for education on continued breastfeeding and complementary feeding of children among mothers: a successful experience from Iran. *International Journal of Pediatrics*, 5(7), 5275-5286.
- Bashir, S., Naseer, F., Karim, H., Farooq, K., & Sultana, B. B. (2021). Social Media Improving The Quality Education: A Case Study Of University Of Balochistan, Quetta. *Elementary Education Online*, 20(2), 1886-1905.
- Yinka, A. R., & Queendarline, N. N. (2018). Telegram as a social media tool for teaching and learning in tertiary institutions. *International Journal of Multidisciplinary Research and Development*, 5(7), 95-98.
- Kaur, M. S., & Kaur, D. (2021). Impacts Of Social Media On Academic Performance And Teaching Learning Process-A Systematic Review Of The Recent Research. *Ilkogretim Online*, 20(6), 2636-2653.

- Elfahal, H. S., Saeid, E., & Elfatih, Y. (2021). Assessment of the Applicability of using Telegram as a Learning Management System. *International Journal of Information Technology and Language Studies*, 5(3), 1-7.
- Handrimurtjahjo, A. D., Handranata, Y. W., Permatasari, A., & Dewi, C. D. Examining the Relationship Between Social Media Influencer Impact on Purchase Intention Towards Fashion Industry.
- Alsulimani, T., & Sharma, R. (2019). Effect of social media on college students academic performance. *European Journal of Business and Management*, 11(9), 176-180.
- Çelik, B., Uzunboylu, H., & Demirbaş-Çelik, N. (2023). Higher education students' social media platform preferences for educational purposes. *Revista de Educacion a Distancia (RED)*, 23(72).
- Alhumaid, K. F. (2020). Qualitative evaluation: Effectiveness of utilizing digital and social media in education. *Utopía y Praxis Latinoamericana*, 25(6), 466-476.
- Chukwu, C. L., Aroh, P. N., Ozor, T. O., Ugwoezuonu, A. U., & Ezema, L. C. (2022). Influence Of Social Media Usage On Time Management Of Social Science Education Students In Nigerian Tertiary Institutions. *Webology (ISSN: 1735-188X)*, 19(3).
- Hamdo, S. S. (2021). Change Management Models: A Comparative Review. Unpublished PhD thesis. Istanbul: Istanbul Okan University.
- Weber, A. S. (2012). Considerations for social network site (SNS) use in education. *International Journal of Digital Information and Wireless Communications*, 2(4), 37-52.
- Masekoameng, M. F. (2018). Integration of social media records into enterprise content management at the South African Broadcasting corporation in the Limpopo Provincial office in South Africa (Doctoral dissertation).
- Pumptow, M. I. (2020). Digital Media in Higher Education–The Use and Importance of Digital Media in Contemporary University Studies (Doctoral dissertation, Universität Tübingen).
- Mardiana, H. (2016). Social Media and Implication for Education: Case Study in Faculty of Technology and Science Universitas Buddhi Dharma, Tangerang, Indonesia. Online Submission, 1(1).
- Boakye, E. INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY: APPLIED BUSINESS AND EDUCATION RESEARCH.
- Yusuf, H. (2019). Educational Management in the Age of Digitality and Social Media (Doctoral dissertation, University of Bolton (United Kingdom)).
- Wang, M. (2022). A Management Analysis of Art Education Situation for Middle School Students in China. *Journal of Education and Learning*, 11(4), 138-143.
- Wang, M. (2022). A Management Analysis of Art Education Situation for Middle School Students in China. *Journal of Education and Learning*, 11(4), 138-143.
- Brar, R. (2022). Adolescents and Social Media: Tools to Navigate Life Online. *BU Journal of Graduate Studies in Education*, 14(3), 9-13.
- Puiu, S., Idowu, S. O., Meghisan-Toma, G. M., Bădîrcea, R. M., Doran, N. M., & Manta, A. G. (2023). Online Education Management: A Multivariate Analysis of Students' Perspectives and Challenges during Online Classes. *Electronics*, 12(2), 454.

- Zhao, Z., Wang, X., Ismail, S. M., Hasan, M. K., & Hashemifardnia, A. (2022). Social media and academic success: Impacts of using telegram on foreign language motivation, foreign language anxiety, and attitude toward learning among EFL learners. *Frontiers in psychology*, 13, 996577.
- Passailaigue, R. M., & Estrada, V. (2018). Educational management with technology support. *International Journal of Applied Engineering Research*, 13(12), 10647-10650.
- Burnett, I., Van de Walle, R., Hill, K., Bormans, J., & Pereira, F. (2003). MPEG-21: goals and achievements. *IEEE MultiMedia*, 10(4), 60-70.
- Manea, A. D. (2015). Innovation in the management of educational institutions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 209, 310-315.
- Qutub, H. (2021). Models of educational management and the implementation of change: a case study. *International Journal of English Language Education*, 9(2), 124.
- Kaviani, M., & Mashhadi Heidar, D. (2017). The Social impact of Telegram as a social network on teaching English vocabulary among Iranian intermediate EFL learners (Payam Noor Center). *Sociological Studies of Youth*, 7(23), 65-76.
- Habes, M., Alghizzawi, M., Khalaf, R., Salloum, S. A., & Ghani, M. A. (2018). The relationship between social media and academic performance: Facebook perspective. *Int. J. Inf. Technol. Lang. Stud*, 2(1), 12-18.
- Dongo, E. (2022). Investigating school principals' practices in managing instructional time in township and former Model C schools, Gauteng province (Doctoral dissertation).
- Matković, A., & Slovaček, K. A. (2023). Parents' Attitudes about Spending Free Time and Reading Habits of their Children. *Studies in Educational Management (SEM)*, 13.
- Wankel, C. (2016). Reframing management education with social media. *Organization Management Journal*, 13(4), 202-213.
- Escudero-Mancebo, D., Fernández-Villalobos, N., Martin-Llorente, O., & Martínez-Monés, A. (2023). Research methods in engineering design: a synthesis of recent studies using a systematic literature review. *Research in Engineering Design*, 34(2), 221-256.
- Lybeck, R., Koiranen, I., & Koivula, A. (2023). From digital divide to digital capital: the role of education and digital skills in social media participation. *Universal Access in the Information Society*, 1-13.
- Garcia, N., & Brooks, M. E. (2023). Social media takeover: Using experiential learning to teach social media marketing. *Communication Teacher*, 37(1), 57-63.